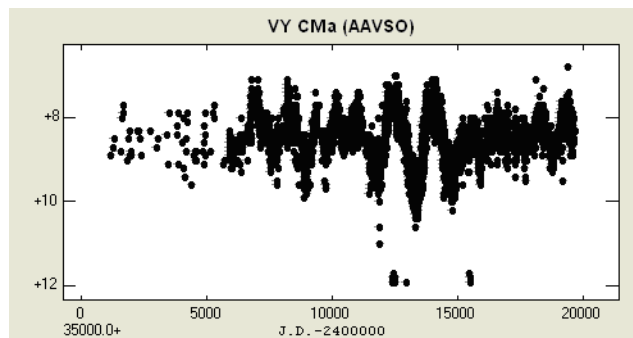

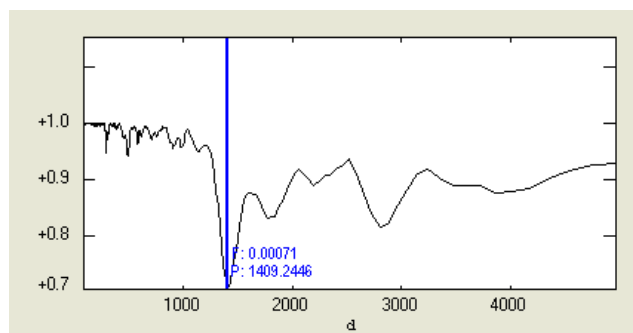
Določitev periode VY CMa iz vizualnih opazovanj AAVSO

Slika 1: Meritve svetilnosti VY CMa.

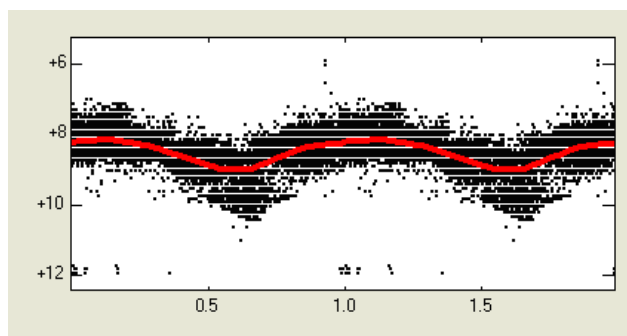
VY CMa je zvezda s do sedaj znanim največjim polmerom. 8124 vizualnih ocen te zvezde zadnjih 48.3 let so naredili opazovalci AAVSO (<http://www.aavso.org/>). Podatki iz <http://arxiv.org/abs/0808.0641v1>:

- * Paralaksa $0,88 \pm 0,08$ mas
- * Razdalja $1,14 + 0.11 / - 0.09$ pc
- * Izsev $(3 \pm 0.5) \times 10^5 L_{\odot}$
- * Masa $25M_{\odot}$, Meynet & Maeder (2003)
- * Temperatura 3650 ± 25 K, Massey et al. (2006)
- * 3000 K, Smith et al. (2001)
- * $R^* = 1370R_{\odot}$ cca 6,4 AE ali $R^* = 2030R_{\odot}$ cca 9,4 AE

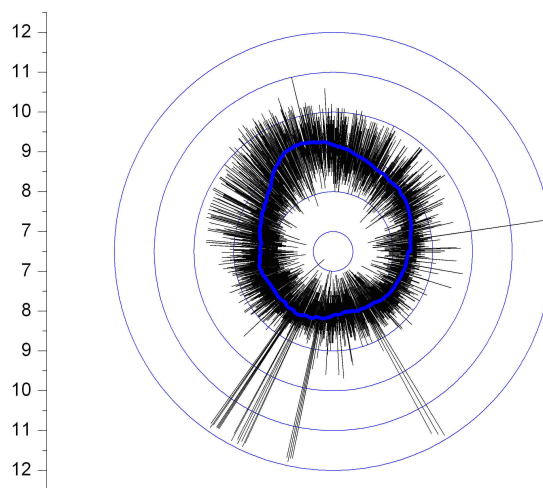

Slika 2: Določitev periode.

Z metodo PDM s programom Peranso (<http://www.peranso.com>) smo določili periodo VY CMa $P = 1409 \pm 23$ d, povprečno amplitudo $A = 0,84$ mag, kot je vidno iz slike 1 VY CMa sij lahko spreminja od 7. do 11. magnitude.

Slika 3: Klasičen fazni diagram VY CMa prek dveh faz s povprečno krivuljo.

Slika 2: Polarni diagram VY CMa, za periodo smo vzeli 1409 dni dobljeno s PDM. Modra črta je povprečje po 200 točk..

Nikolaj Štritof

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 16. 12. 2008 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Astronomski koledar za leto 2009

Jaka Modic

Koledar je plod lastnega večletnega dela in raziskovanja. Oblikoval sem ga tako, da lahko z opazovanjem dnevnih pozicij Sonca, Lune, planetov in ozvezdij skozi celo leto vizualno razbirate njihove ritme. Predstavil vam bom vsebino in uporabo tega koledarja, v katerega je vizualno vtkanih okoli 30 različnih podatkovnih tabel. Po uvodni predstavitvi pričakujem vaše komentarje ter zanimiv pogovor.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Efemeride januar 2009

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.01.	07:44	16:27	10:13	21:37	CET
05.01.	07:44	16:31	11:29	01:07	CET
10.01.	07:43	16:37	15:43	07:17	CET
15.01.	07:40	16:43	22:27	09:46	CET
20.01.	07:37	16:50	03:04	11:42	CET
25.01.	07:32	16:57	07:10	16:06	CET
30.01.	07:27	17:04	08:55	21:45	CET

- ★ **Merkur** je viden v začetku meseca zvečer, ko zahaja okoli šestih, ter konec meseca zjutraj, ko vzhaja dobro uro pred Soncem. Sredi meseca se iz ozvezdja Kozoroga preseli v ozvezdje Strelca.
- ★ **Venera** je na nebu do približno devetih zvečer. Sredi meseca se iz ozvezdja Vodnarja preseli v ozvezdje Rib.
- ★ **Mars** januarja ni viden.
- ★ **Jupiter** v začetku meseca zahaja okoli šestih, nato pa ni januarja več viden. Nahaja se v ozvezdju Strelca.
- ★ **Saturn** je sprva na nebu od pol enajstih dalje, nato pa vzhaja vse bolj zgodaj in konec meseca vzhaja že ob pol devetih. Giblje se v ozvezdju Leva.
- ★ **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden zvečer.

Sprva zahaja okoli pol enajstih, konec meseca pa zaide že okoli pol devetih.

3. januarja nastopi meteorski roj Kvadrantidov s približno 120 utrinki na uro.

Urška Pajer

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijavi na <http://www.adj.si/slo-astro>. Trenutno ima lista 138 članov.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu